*** พระราชกระแสรับสั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ***

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับกรมการข้าวและกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในนามของคณะกรรมการดำเนินการโครงการร่วมใจคุ้มครองพันธุ์ข้าวไทย เพื่อถวายรายงานกิจกรรมโครงการฯ และถวายบัตรประจำพันธุ์ข้าวพื้นเมือง 81 พันธุ์จากทั่วประเทศ ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนม์พรรษา 80 พรรษา ที่ได้จัดทำขึ้น โดยมีการคัดเลือกพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ รวมทั้งได้จัดทำบัตรประจำพันธุ์ข้าวดังกล่าวขึ้นไว้ โดยระบุชื่อพันธุ์ พร้อมตัวอย่างเมล็ดพันธุ์ ลักษณะประจำพันธุ์ ตลอดจนลายพิมพ์ดีเอ็นเอของพันธุ์ข้าวเหล่านี้ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรมข้าวไทยให้ยั่งยืนเป็นสมบัติของชาติสืบไป

สำนักราชเลขาธิการได้แจ้งกำหนดการให้คณะเข้าเฝ้าฯ ในวันพุธที่ 17 กันยายน 2551 เวลา 17.00 น. ณ วังไกลกังวล หัวหิน โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะประกอบด้วย อธิบดีกรมการข้าว อธิบดีกรมวิชาการเกษตร นักวิชาการเกษตร เลาธิการมุลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้ช่วยเลาธิการมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้าวเฝ้า ซึ่งได้มีรับสั่งในการเข้าเฝ้าฯ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. การใช้ประโยชน์จากควายในภาคการเกษตรของประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันได้ลดจำนวนลงจากปัญหาของราคาน้ำมันที่สูงขึ้น เกษตรกรชาวไทยและประชาชนคนไทยโดยทั่วไปได้รับผลกระทบในกรณีดังกล่าว การดำเนินการควรให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต โดยส่วนหนึ่งคือการใช้ควายในพื้นที่นาในการจัดเตรียมดินและสามารถใช้ประโยชน์ได้มาก เพราะในปัจจุบันการนำควายขายออกสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา และผ่านไปยังเวียดนาม ทำให้ประเทศเพื่อนบ้านได้รับประโยชน์แทน ในการดำเนินการที่จะเพิ่มการใช้ประโยชน์จากควายในการไถนาต้องมีการให้ความรู้กับเกษตรกรชาวนาและฝึกสอนควายให้ไถนา โดยจัดทำเอกสารประกอบการฝึกกอบรมและเกี่ยวกับเครื่องจักรกลในไร่นาให้ดูถึงต้นทุนด้วย

จากการตรวจสอบและสอบถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้มีการรวบรวมวัว-ควาย เพื่อจัดส่งจำหน่ายผ่านประเทศลาวและกัมพูชาทุกเดือน โดยรับซื้อในราคาค่อนข้างสูง เหตุผลสำคัญกรณีของประเทศไทยเวียดนามประสบปัญหาวัว ควาย ล้มตายในตอนเหนือของประเทศ เนื่องจากสภาพอากาศหนาวและภัยธรรมชาติโดยซื้อวัว ควายจากไทยนอกเหนือจากเพื่อการบริโภคและได้มีการนำไปใช้ในไร่นาด้วย

2. ประโยชน์ของข้าวเหนียวที่ใช้ในการบริโภค ทรงเห็นว่ามีประโยชน์ อาจจะมีประโยชน์มากกว่าข้าวเจ้า โดยมีรับสั่งเกี่ยวกับข้าวเหนียวมะม่วงซึ่งมีรสชาติอร่อย (ซึ่งแต่เดิมในพื้นที่อำเภอหัวหิน เกษตรกรชาวนาปลูกข้าวเหนียวที่เหมาะสมกับพื้นที่) ดังนั้น ในการส่งเสริมพันธุ์ข้าวปลูกให้พิจารณาถึงความต้องการของเกษตรกรและสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมด้วย ไม่ควรเน้นพันธุ์ข้าวที่ปลูกในเชิงการค้าทั้งหมดและข้าวมีประโยชน์ในส่วนของธาตุอาหารและสารอาหารที่เป็นส่วนสำคัญในส่วนของสุขภาพ ซึ่งได้กราบบังคมทูลเกี่ยวกับสาร GABA และ GAMMA Oryzanol

3. ชาวไทย ประเทศไทย จะต้องปลูกข้าวที่สำคัญจะต้องปลูกให้พอที่ใช้บริโภคสำหรับคนไทยก่อน หากปลูกข้าวแล้วมีเหลือค่อยขาย ดังนั้นจะส่งข้าวไปต่างประเทศจำนวนมากๆ ไม่ใช่เรื่องที่สำคัญ “ประเทศไทยต้องมีอยู่มีกิน เป็นสิ่งสำคัญ”

4. พันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ได้นำทูลเกล้าถวายที่จัดทำเป็นทะเบียนพันธุ์ข้าวไทย ให้ดำเนินการอนุรักษ์ไว้ ที่เป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองอีกมากมายก็ให้ดำเนินการ และถือเป็นหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับสิทธิภูมิปัญญา โดยให้ช่วยกันคุ้มครองทรัพยากรพันธุ์ข้าวไทยให้ยั่งยืน เป็นสมบัติของชาติไทยสืบไป

5. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพน้ำและอุทกภัยที่เกิดขึ้น โดยได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับพื้นที่อำเภอหัวหิน และพระราชวังไกลกังวล กรณีการระบายน้ำของจังหวัดชุมพร กรณีของปริมาณน้ำจากเขาคิชกูฏ จ.จันทบุรี ซึ่งในหลักที่ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งคือ จะต้องเจาะแนวทางระบายน้ำรอดถนน ได้มีการสร้างถนนขวางทางน้ำ ทำให้มีการระบายน้ำออกสู่ทะเลได้ช้าและเป็นปัญหาน้ำท่วมขัง

6. ในการปฏิบัติการฝนหลวง ทรงเน้นให้นักวิชาการฝนหลวงทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานและศึกษาสภาพอากาศให้เข้าใจและรู้ในด้านวิชาการกับสภาพภูมิประเทศ โดยทรงรับสั่งว่า นักวิชาการฝนหลวงใหม่ๆ ไม่ค่อยเชื่อถือวิชาการ ซึ่งได้ทรงพระราชทานไว้เมื่อปี 2542

7. หญ้าแฝกเป็นพืชที่มีประโยชน์ในการบำรุงรักษาดินและการชะล้างดิน หญ้าแฝกของไทยมีมากมายเป็นร้อยๆ ชนิด ที่มีอยู่ในแต่ละภูมิภาคของไทยมีประโยชน์มากมาย มีหญ้าแฝกบ้างพันธุ์รากหยั่งลึกในดินเป็นเมตรให้ทำการศึกษาและรวบรวมทะเบียนหรือภูมิปัญญา ลิขสิทธิ์ทางปัญญาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้จะเป็นประโยชน์ในการช่วยชะลอการพังทลายของดิน

****

ที่มา : บันทึกข้อความกรมการข้าว ที่ กษ 2601/2129 ลงวันที่ 7 ต.ค. 2551